

Nr 185

Av herr Hamrin i Jönköping m. fl., om förbud mot professionella boxningstävlingar, m. m.

(Lika lydande med motion nr 197 i Första kammaren)

Frågan om boxningssportens skadeverkningar har under senare år vid upprepade tillfällen förts fram i riksdagen genom motioner och interpellationer, och yrkanden har framställts om att det allmänna borde undandra denna verksamhet allt ekonomiskt stöd.

Sedan den av inrikesministern tillkallade utredningsmannen, med. lic. Bengt Naumann, framlagt sitt betänkande (SOU 1961:46) och sedan även remissinstanserna redovisat resultatet av sin granskning, är det anledning att på nytt återkomma till ämnet med upprepande av tidigare framställda yrkanden om att det till idrottens främjande utgående statsanslaget måtte förses med förbehållet, att ingen del därav får disponeras för stöd åt boxningshanteringen. Men därutöver är det på grundval av förebragt material, som i det följande närmare redovisas, motiverat att kräva ett stadgande om förbud mot den yrkesmässigt utövade boxningen.

Utredningsmannens undersökningar synes i och för sig vara för sporten tillräckligt graverande för att i olika hänseenden motivera en bestämd reaktion från statsmakternas sida med den innebörd, som här angetts. Denna bedömning får ytterligare stöd vid en granskning av en del tungt vägande remissvar, som ingått och som klart styrker sportens svårt hälsofarliga karaktär och samhällsskadlighet.

Först skall här påpekas, att boxningen principiellt och tillämpningsmässigt skiljer sig från *all* annan idrottsverksamhet, i det att de i samband med boxningen uppkomna skadorna icke är att betrakta som olycksfall utan ingår som avgörande moment i tävlingen. Detta inskärpes också av medicinalstyrelsen, som anmärker, att boxningen är »den enda sportgren, där den som avsiktligt tillfogar motståndaren en svår skada, ej diskvalificeras utan i stället utropas som segrare». Medicinska fakulteten i Uppsala finner det förvånande, att »utredningsmannen tagit så lätt på det faktum, att boxningssporten är den veterligen enda form av idrottsutövning, där en medicinsk skada ingår som ett normalt led, ja, där det gott kan sägas, att utövningen syftar till att hos motståndaren åstadkomma medicinsk skada». Om skador uppkommer under utövningen av andra idrottsformer, är detta, påpekar fakulteten, att betrakta som olyckshändelser och aldrig så som vid boxning avsikten med utövningen. Jämförelser med fotboll, backhoppning och ishockey är därför i detta sammanhang helt ovidkommande. Även socialstyrelsen

bringar i erinran »det av utredningsmannen icke berörda förhållandet, att skadorna inom boxningen icke är att betrakta som olycksfall utan tvärtom ingår som ett avgörande moment i tävlingen», samt finner det vara av intresse i detta sammanhang att ta del av Svenska boxningsförbundets tävlingsbestämmelser (återgivna i bil. 2 till betänkandet). I bestämmelserna stadgas, att seger kan vinnas genom knockout, uppgivning på grund av skada eller utklassning samt på grund av högre poäng. Beträffande poängsättningen stadgas, att domaren för varje rond skall fastställa poängen i enlighet med det antal träffar, som boxaren presterat. Den boxare, som fått in de flesta träffarna, skall ges poäng i förhållande härtill. Om båda boxarna härvid får samma poäng, skall segern gå till den boxare, som har varit den mest angripande. Är båda boxarna lika i fråga om angrepp, skall segern gå till den boxare, som leder i antalet raka slag. Finns inte heller i detta avseende någon skillnad, skall segern gå till den boxare, som visat det bästa försvaret. Det framgår således, att försvarssynpunkten tilldelas en mycket blygsam roll och att boxningen enligt gällande tävlingsregler främst går ut på att angripa motståndaren, träffa honom med slag samt helst slå ned honom. Syftet att skada motståndaren ställer enligt socialstyrelsens mening boxningen i en särklass jämfört med övriga grenar av sport och idrott. Socialstyrelsen ansluter sig också till medicinalstyrelsens uttalande i yttrande över en vid 1955 års riksdag väckt motion (med begäran om utredning angående boxningssportens skadeverkningar), att man »a priori har anledning antaga, att åskådandet av kroppslig misshandel, som av samhället i annan form ej tolereras, måste verka förråande».

Med den bakgrund, som här angetts, synes det motionärerna i hög grad påkallat att med avseende på boxningen överväga, om icke just denna sport borde från samhällets sida bli föremål för speciella ingripanden. Ett minimikrav synes vara, att frågan om lämpligheten av att det allmänna med ekonomiska bidrag eller på annat sätt understödjer boxningssporten, tas upp till förnyad prövning. Socialstyrelsen ger för sin del entydigt uttryck för den meningen, att allmänna medel icke bör utgå till boxningssporten. »Medel till motsvarande belopp, som hittills må ha utgått till boxningssporten, bör i stället komma andra idrottsgrenar till godo.» I detta uttalande instämmer vi oreserverat. Boxningen i sina nuvarande former betecknas av socialstyrelsen som olämplig såväl i egenskap av fritidssysselsättning som i egenskap av publiksport. Även häri instämmer vi helt.

I sin sammanfattning säger utredningsmannen (s. 66 i betänkandet): »Något medicinskt problem av större format kan boxningen därför ej anses vara, även om det enskilda fallet givetvis kan te sig nog så problematiskt.» Tidigare har utredningsmannen angett, att »endast» 97 individer tillfogats hjärnskakning säsongen 1959—1960 och »endast» två personer under åren dödats i Sverige på grund av boxningsskada. Medicinalstyrelsen anför med rätta i sitt remissvar, att man icke är berättigad bedöma problemet på detta kvantitativa sätt. Därjämte gör medicinalstyrelsen påpekandet, att utredningsmannens framställning icke lämnar upplysning om »den särskilt för lekmannen viktiga uppgiften, att ett normalt Eeg ej utesluter till och med

grava hjärnskador». Vetenskapliga rådet, professor E. Kugelberg, som också avgett yttrande (utarbetat av en kommitté tillhörande karolinska institutets lärarkollegium), fäster uppmärksamheten vid att inte endast tävlingarna utan även den träning som föregår tävlingarna, måste medföra många och upprepade möjligheter till skador, vilka ej kan beräknas i antal eller omfattning.

Med. dr docenten Stig Lindgren, ävenså medlem av medicinalstyrelsens vetenskapliga råd, slår fast, att den moderna Eeg-metoden ger ovedersägliga objektiva bevis på boxningens hjärnskadande effekt och att förekomsten av skadefall är tillräcklig för att utdöma en sport, som har till mål att tillfoga kombattanten svåra skador. Dr Lindgren fortsätter: »I vad mån glorifieringen av boxningens hjältar bidrar till ökningen av brutaliteten i samhället med gatüverfall och dylikt, vågar utredningen med all rätt icke yttra sig om, men det ger samhället ingen anledning att stödja och uppmuntra idrottsgrenar med denna speciella art av aggression.»

I likhet med socialstyrelsen har vi med speciellt intresse noterat uppgiften (s. 19 i utredningsmannens betänkande), att mellan sju och åtta procent av boxningsmatcherna i Sverige åren 1958—1960 avgjordes genom knockout, liksom också uppgiften (s. 53, tab. 3) rörande mentalt påverkade boxare, varav framgår, att antalet boxare med kliniska tecken på hjärnskakning under vissa angivna tidsperioder uppgick till inemot 25 %. Därtill kommer så alla fysiska skador. Två dödsfall har inträffat i vårt land på grund av boxningsskada. Båda inträffade 1946 och båda förorsakades av blodutgjutningar i hjärnhinnorna. Två andra svenska boxare har dessutom avlidit i nära anslutning till boxningsmatch. I likhet med socialstyrelsen vill vi beteckna detta tillsammansaget som en icke ringa skadefrekvens.

Av utomordentligt stort intresse, när det gäller att belysa boxningens skadeverkningar, är enligt vår mening de yttranden, som ingått från de medicinska fakulteterna i Uppsala och Lund. Fakulteten i Uppsala konstaterar, att den företagna utredningen är av blygsamt format och att förebragta fakta interfolieras med en hel del spekulativt material. Utredningsmannen fäster i sin argumentation stor vikt vid vad som utträttats i fråga om medicinsk kontroll, skyddsanordningar o. s. v. i samband med boxning, men synes förbise, att allt detta i själva verket talar för att man även i fackkretsar betraktar boxningen som potentiellt farlig. Den tillit, som utredningsmannen synes hysa för de s. k. startböckerna, kan fakulteten icke dela. Fakulteten finner det anmärkningsvärt, att utredningsmannen icke tydligare understrukt att mästerskapstävlingar bland svenska amatörer i icke mindre än 25 % slutar med symptom på hjärnskakning. När utredaren likväl på visserligen rätt osäkra grunder antar, att antalet varaktigt skadade eller möjligen skadade boxare i Sverige högst utgörs av ett par hundratal personer, ackumulerade sedan 1920, när han vidare redovisar 207 fall av död i samband med boxning, därav två i Sverige, när han i sin diskussion (kap. 10) slutar med omdömet, att boxningssporten medför obestridliga risker och nackdelar, vilka kan värderas på olika sätt, så kan fakulteten för sin del icke dela utredarens värdering: den att boxningen icke skulle

vara något medicinskt problem av större format. Fakulteten understryker, att de registrerade grova skadorna tvingar till förutsättningen av ett långt större antal lättare skador, som kan avslöjas endast med långt mer förfinade metoder än dem utredaren kunnat använda, men vilka fördenskull alls icke kan anses betydelselösa.

Sammanfattningsvis är det fakultetens uppfattning, att boxningen är en ohygienisk form för idrottsutövning, som innebär bestämda hälsorisker. Fakulteten yrkar på att amatörboxningen undandras allt ekonomiskt stöd av offentliga medel och finner den professionella boxningen vara i än högre grad icke önskvärd.

Även medicinska fakulteten i Lund har otvetydigt sagt ifrån, att boxningen icke kan accepteras ur medicinsk synpunkt. Fakulteten underkänner i vissa avseenden de resultat utredningen kommit fram till och framhåller, att en idrott, som bygger på möjligheten och målet att besegra motståndaren genom att tillfoga honom organisk skada eller funktionell rubbning, icke kan godtas. Således bör den heller icke stödjas av samhället genom anslag ur allmänna medel.

Det har syns oss vara av största betydelse att utförligt redovisa den ståndpunkt i frågan, som i dag intas av våra främsta medicinska auktoriteter, liksom också socialstyrelsens värderingar enligt vår mening förtjänar det största beaktande. Såväl medicinalstyrelsen som socialstyrelsen hävdar med bestämdhet, att boxningen i sin professionella — och mest utmanande — form bör förbjudas i Sverige. Vi ansluter oss till denna uppfattning och finner det rimligt och riktigt, att riksdagen snarast får tillfälle ta ställning i frågan. Vad den amatörmässigt utövade boxningen beträffar, synes oss remissinstansernas bedömningar och slutsatser i varje fall indycera ett yrkande om att det allmänna upphör att ekonomiskt stödja verksamheten i fråga.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte besluta om stadgande av förbud mot tävlingar och uppvisning i boxning mellan professionella boxare;

att riksdagen vidare måtte besluta att ingen del av anslaget till fonden för idrottens främjande får disponeras för stöd åt boxningssporten.

Stockholm den 24 januari 1962

Yngve Hamrin

Evert Svensson

Einar Gustafsson

i Kårby

Thorvald Källstad

Eric Nelander

Tekla Torbrink

Karin Wetterström

Åke Zetterberg

Henning Carlsson

Arvid Nilsson

Axel Gustafsson

Märta Boman

i Lönsboda

i Borås

Gunnar Larsson

Einar Rimmerfors

i Luttra